

Пакт Лиге Народа и његове измене и допуне, 1925.

Садржај

Пакт Лиге Народа и његове измене и допуне

Le Pacte de la Société des Nations et ses amendements

The Covenant of the League of Nations with its amendments

Додатак Пакту

Чланови оснивачи Лиге Народа, потписници Уговора о Миру

Државе позвате да приступе Пакту

Додатак I. Државе доцније примљене у Лигу Народа

Додатак II. Кратак преглед органа Лиге Народа и њихових надлежности

Додатак III. Списак држава-чланова Лиге Народа

Додатак IV. Списак држава-чланица Лигиног Савета

391.121

**ПАКТ
ЛИГЕ НАРОДА
И ЊЕГОВЕ ИЗМЕНЕ
И ДОПУНЕ**

(Са француским и енглеским текстом)

Информативно Одељење
Главног Секретаријата
Лиге Народа · ЖЕНЕВА

1925.

SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
CENTAR ZA INFORMACIONU I
DOKUMENTACIONU DELATNOST
Inv. br. 7998
SIGN.

ПАКТ ЛИГЕ НАРОДА И ЊЕГОВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ

(Са француским и енглеским текстом)

35004

Информативно Одељење
Главног Секретаријата
Лиге Народа · ЖЕНЕВА

НАПОМЕНА.

Информативно Одељење Главног Секретаријата Лиге
издало је до данас три књижице на нашем
језику о Лиги и о њеном раду: 1.) Лига Народа, њен
устав и уређење; 2.) Лига Народа и Маџине; и 3.) Стални
Међународне Правде.

Данас Информативно Одељење издаје превод Лигиног
Пакта. Како се тиче једног правног текста, то се при
превођењу тежило да превод буде што ближи оригинал
ном тексту. Лепота је превода увек жртвована тачношћу
и верношћу.

Превод је са француског текста, а да би употреба овог
књижице била што кориснијом, уз превод су отштампана
и оба оригинална текста, француски и енглески,
јер су — као што је познато — оба подједнако пуно
важни. Поред тога, тексту су додате и све измене
изгласане 4. октобра 1921. год. на II. Лигиној Скупштини,
као и измена члана 16. усвојена 27. септембра 1924. год.
на V. Скупштини. До сада је четири од ових измена
ратификовао довољан број држава за њихово ступање
у важност. То су измене чланова 6. (последњи одељак),
12., 13. и 15.

Ова књижица нема, као ни раније, никакав званични
карактер. Њен је циљ да упозна ширу читалачку
публику са текстом устава на коме почива Лигина
организација, са њеним Пактом.

Цена је појединим књижицама 5 динара.

Женева, 1. јуна 1925. г.

САДРЖАЈ.

	Страна
Пакт Лиге Народа и његове измене и допуне	4
Le Pacte de la Société des Nations et ses amendements	5
The Covenant of the League of Nations with its amendments	
Додатак Пакту	
Чланови оснивачи Лиге Народа, потписници Уговора о Миру	
Државе позване да приступе Пакту	46
Додатак I. — Државе доцније примљене у Лигу Народа	48
Додатак II. — Кратак преглед органа Лиге Народа и њихових надлежности	
Додатак III. — Списак држава - чланова Лиге Народа	
Додатак IV. — Списак држава - чланова Лигиног Савета	

ПАКТ ЛИГЕ НАРОДА И ЊЕГОВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ

Увод.

ВИСОКЕ СТРАНЕ УГОВОРНИЦЕ,
сматрајући да је, за развијање сарадње међу народима
и за јемство мира и безбедности, потребно:

примити извесне обавезе да неће прибегавати рату;
одржавати у пуној светлости међународне односе
засноване на правди и чисти;

строго испуњавати прописе Међународног Права, при-
знате у будуће као стварно правило по коме се
Владе имају управљати;

успоставити владавину правде и савесно поштовати
све обавезе Уговора у узајамним односима органи-
зованих народа, —

усвајају овај Пакт којим се образује Лига Народа.

Члан 1.

Састав и иступање из чланства.

Чланови оснивачи Лиге Народа јесу они Потписници
чија се имена налазе у додатку овога Пакта, као и оне
државе, такође именоване у додатку, које овоме Пакту
буду без икаквог ограничења приступиле једном изјавом
предатом Секретаријату у року од два месеца од сту-
пања Пакта на снагу а о чему ће чланови Лиге бити
званично извештени.

Свака Држава, Доминион или Колонија која слободно
собом управља, а која није означена у додатку, може
постати Чланом Лиге, ако се за њено ступање у чланство
изјасне две трећине присутних Чланова Скупштине, а
под условом да даје стварне гаранције о својој искреној

LE PACTE DE LA SOCIÉTÉ DES NATIONS

THE COVENANT OF THE LEAGUE OF NATIONS

Les Hautes Parties contractantes,

Considérant que, pour développer la
coopération entre les nations et pour leur
garantir la paix et la sûreté, il importe:

D'accepter certaines obligations de ne
pas recourir à la guerre;

D'entretenir au grand jour des relations
internationales fondées sur la justice et
l'honneur;

D'observer rigoureusement les prescrip-
tions du Droit international, reconnues
désormais comme règle de conduite effec-
tive des gouvernements;

De faire régner la justice et de respec-
ter scrupuleusement toutes les obligations
des Traités dans les rapports mutuels des
peuples organisés.

Adoptent le présent Pacte qui institue
la Société des Nations.

THE HIGH CONTRACTING PARTIES.

In order to promote international co-
operation and to achieve international
peace and security by the acceptance of
obligations not to resort to war, by the
prescription of open, just and honourable
relations between nations, by the firm
establishment of the understandings of
international law as the actual rule of
conduct among Governments, and by the
maintenance of justice and a scrupulous
respect for all treaty obligations in the
dealings of organised peoples with one
another,

Agree to this Covenant of the League
of Nations.

Article premier.

Sont Membres originaires de la Société
des Nations, ceux des signataires dont les
noms figurent dans l'annexe au présent
Pacte, ainsi que les États, également
nommés dans l'annexe, qui auront accédé
au présent Pacte sans aucune réserve par
une déclaration déposée au Secrétariat
dans les deux mois de l'entrée en vigueur
du Pacte et dont notification sera faite
aux Membres de la Société.

Tout État, Dominion ou Colonie qui
se gouverne librement et qui n'est pas
désigné dans l'annexe peut devenir Mem-
bre de la Société, si son admission est
prononcée par les deux tiers de l'Assem-
blée, pourvu qu'il donne des garanties
effectives de son intention sincère d'ob-
server ses engagements internationaux et
qu'il accepte le règlement établi par la

Article 1.

The original Members of the League
shall be those of the Signatories which
are named in the Annex to this Covenant
and also such of those other States named
in the Annex as shall accede without re-
servation to this Covenant. Such acces-
sion shall be effected by a Declaration
deposited with the Secretariat within two
months of the coming into force of the
Covenant. Notice thereof shall be sent to
all other Members of the League.

Any fully self-governing State, Domi-
nion or Colony not named in the Annex
may become a Member of the League if
its admission is agreed to by two-thirds
of the Assembly, provided that it shall
give effective guarantees of its sincere
intention to observe its international obli-
gations and shall accept such regula-

намери да ће своје међународне обавезе поштовати и да прима уредбу коју Лига пропише односно њених снага и њеног наоружања војног и поморског.

Сваки се Члан Лиге може, после двогодишњег отказа, повући из Лиге, ако је у томе тренутку испунио све своје међународне обавезе, подразумевајући ту и обавезе из овог Пакта.

Члан 2.

Органи: Деловање Лиге, онако како је оно одређено овим Пактом, врше једна Скупштина и један Савет, којима помаже један стални Секретаријат.

Члан 3.

1.) Скупштина. Скупштину сачињавају Представници Лигиних Чланова.

Она се састаје у одређено доба и у сваком другом тренутку, ако то прилике захтевају, у друштвеном седишту или у неком другом месту које буде одређено.

Скупштина је надлежна за свако питање које улази у област Лигине делатности или које се дотиче светског мира.

Сваки Члан не може имати више од три представника у Скупштини а располаже само са једним гласом.

Члан 4.

2.) Савет. Савет сачињавају представници Главних савезничких и удружених Сила¹, као и представници четворице од осталих Лигиних Чланова. Ова четири Лигина Члана одређује Скупштина слободно и у доба када нађе за сходно. До првог наименовања од стране Скупштине, чланови су Савета представници Белгије, Бразилије, Шпаније и Грчке.

¹ Главне савезничке и удружене Силе су следеће: Сједињене Америчке Државе, Британска Империја, Француска, Италија и Јапан (в. увод Уговора о Миру са Немачком).

Société en ce qui concerne ses forces et ses armements militaires et navals.

Tout Membre de la Société peut, après un préavis de deux ans, se retirer de la Société, à la condition d'avoir rempli à ce moment toutes ses obligations internationales, y compris celles du présent Pacte.

Article 2.

L'action de la Société, telle qu'elle est définie dans le présent Pacte, s'exerce par une Assemblée et par un Conseil assistés d'un Secrétariat permanent.

Article 3.

L'Assemblée se compose de représentants des Membres de la Société.

Elle se réunit à des époques fixées et à tout autre moment, si les circonstances le demandent, au siège de la Société ou en tel autre lieu qui pourra être désigné.

L'Assemblée connaît de toute question qui rentre dans la sphère d'activité de la Société ou qui affecte la paix du monde.

Chaque Membre de la Société ne peut compter plus de trois représentants dans l'Assemblée et ne dispose que d'une voix.

Article 4.

Le Conseil se compose de représentants des Principales Puissances alliées et associées¹, ainsi que de représentants de quatre autres Membres de la Société. Ces quatre Membres de la Société sont désignés librement par l'Assemblée et aux époques qu'il lui plaît de choisir. Jusqu'à la première désignation par l'Assemblée, les représentants de la Belgique, du Brésil, de l'Espagne et de la Grèce sont membres du Conseil.

Avec l'approbation de la majorité de l'Assemblée, le Conseil peut désigner

¹ Les Principales Puissances alliées et associées sont les suivantes: les États-Unis d'Amérique, l'Empire Britannique, la France, l'Italie et le Japon (Voir préambule du Traité de Paix avec l'Allemagne).

tions as may be prescribed by the League in regard to its military, naval and air forces and armaments.

Any Member of the League may, after two years' notice of its intention so to do, withdraw from the League, provided that all its international obligations and all its obligations under this Covenant shall have been fulfilled at the time of its withdrawal.

Article 2.

The action of the League under this Covenant shall be effected through the instrumentality of an Assembly and of a Council, with a permanent Secretariat.

Article 3.

The Assembly shall consist of Representatives of the Members of the League,

The Assembly shall meet at stated intervals and from time to time, as occasion may require, at the Seat of the League or at such other place as may be decided upon.

The Assembly may deal at its meeting with any matter within the sphere of action of the League or affecting the peace of the world.

At meetings of the Assembly, each Member of the League shall have one vote and may have not more than three Representatives.

Article 4.

The Council shall consist of Representatives of the Principal Allied and Associated Powers¹, together with Representatives of four other Members of the League. These four Members of the League shall be selected by the Assembly from time to time in its discretion. Until the appointment of the Representatives of the four Members of the League first selected by the Assembly, Representatives of Belgium, Brazil, Greece and Spain shall be Members of the Council.

¹ The principal Allied and Associated Powers are the following: the United States of America, the British Empire, France, Italy and Japan (see Preamble of the Treaty of Peace with Germany).

По одобрењу скупштинске већине, Савет може одредити и друге Лигине Чланове који ће од тада бити стално заступљени у Савету. Он може, са истим одобрењем, повећати број Лигиних Чланова које ће Скупштина бирати да буду представљени у Савету.

Савет се састаје када то прилике захтевају, а најмање једанпут годишње, у Лигином седишту или у неком другом месту које буде одређено.

Савет је надлежан за свако питање које улази у област Лигине делатности или које се дотиче светског мира.

Сваки Члан Лиге који није заступљен у Савету позват је да пошаље свога представника да заседава у Савету када је пред Савет изнето једно питање које га нарочито интересује.

Сваки Члан Лиге који је заступљен у Савету располаже само са једним гласом и има само једног представника.

ДОПУНА.

Следећи став умеће се између другог и трећег одељка четвртог члана:

«Скупштина утврђује, већином од две трећине, правила о бирању привремених Чланова Савета, а нарочито она правила која се односе на трајање њиховог мандата и на услове поновног избора.»

(Ова допуна још није ступила у важност.)

Члан 5.

Осим изрично противног прописа овога Пакта или одредаба овога Уговора¹, одлуке Скупштине или Савета доносе једногласно на састанку заступљени Чланови Лиге.

¹ Тиче се Версаљског и других уговора о Миру 1919.—1920. год. чијих првих 26 чланова сачињава Лигин Пакт.

**Поступак.
Начело
једногласности.**

d'autres Membres de la Société dont la représentation sera désormais permanente au Conseil. Il peut, avec la même approbation, augmenter le nombre des Membres de la Société qui seront choisis par l'Assemblée pour être représentés au Conseil.

Le Conseil se réunit quand les circonstances le demandent, et au moins une fois par an, au siège de la Société ou en tel autre lieu qui pourra être désigné.

Le Conseil connaît de toute question rentrant dans la sphère d'activité de la Société ou affectant la paix du monde.

Tout Membre de la Société qui n'est pas représenté au Conseil est invité à y envoyer siéger un représentant lorsqu'une question qui l'intéresse particulièrement est portée devant le Conseil.

Chaque Membre de la Société représenté au Conseil ne dispose que d'une voix et n'a qu'un représentant.

AMENDEMENT.

L'alinéa suivant sera inséré entre le deuxième et le troisième alinéa de l'article 4:

«L'Assemblée fixe, à la majorité des deux tiers, les règles concernant les élections des Membres non permanents du Conseil et, en particulier, celles concernant la durée de leur mandat et les conditions de rééligibilité.»

Article 5.

Sauf disposition expressément contraire du présent Pacte ou des clauses du présent Traité, les décisions de l'Assemblée ou du Conseil sont prises à l'unanimité des Membres de la Société représentés à la réunion.

With the approval of the majority of the Assembly, the Council may name additional Members of the League whose Representatives shall always be Members of the Council; the Council, with like approval may increase the number of Members of the League to be selected by the Assembly for representation on the Council.

The Council shall meet from time to time as occasion may require, and at least once a year, at the Seat of the League or at such other place as may be decided upon.

The Council may deal at its meetings with any matter within the sphere of action of the League or affecting the peace of the world.

Any Member of the League not represented on the Council shall be invited to send a Representative to sit as a member at any meeting of the Council during the consideration of matters specially affecting the interests of that Member of the League.

At meetings of the Council, each Member of the League represented on the Council shall have one vote and may have not more than one Representative.

AMENDEMENT.

The following paragraph shall be inserted between the second and third paragraphs of Article 4:

«The Assembly shall fix by a two-thirds majority the rules dealing with the election of the non-permanent Members of the Council, and particularly such regulations as relate to their term of office and the conditions of re-eligibility.»

Article 5.

Except where otherwise expressly provided in this Covenant, or by the terms of the present Treaty, decisions at any meeting of the Assembly or of the Council shall require the agreement of all the Members of the League represented at the meeting.

Сва питања поступка која се постављају на састанцима Скупштине или Савета, подразумевајући ту и одређивање комисија за проучавање појединих случајева, расправљају се у Скупштини или у Савету и решавају већином на састанку заступљених Чланова Лиге.

Први састанак Скупштине и први састанак Савета одржаће се на позив председника Сједињених Америчких Држава.

Члан 6.

3.) Секретаријат и трошкови.

Стални Секретаријат установљен је у месту Лигиног седишта. Њега састављају један Главни Секретар, секретари и потребно особље.

Први Главни Секретар наименован је у додатку. У будуће, Главног Секретара ће постављати Савет с одобрењем већине Скупштине.

Секретаре и особље Секретаријата поставља Главни Секретар са одобрењем Савета.

Главни је Секретар Лиге по праву Главни Секретар Скупштине и Савета.

Трошкове Секретаријата носе Чланови Лиге у сразмери утврђеној за Међународни Биро Светског Поштанског Савеза.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ.

Следећа ће листа бити унета у додатак Пакта:

III.

ПОДЕЛА ЛИГИНИХ ИЗДАТАКА:

Државе	Јединице
Јужна Африка	15
Албанија	2
Аргентина	35
Аустралија	15
Аустрија	2

Toutes questions de procédure qui se posent aux réunions de l'Assemblée ou du Conseil, y compris la désignation des Commissions chargées d'enquêter sur des points particuliers, sont réglées par l'Assemblée ou par le Conseil et décidées à la majorité des Membres de la Société représentés à la réunion.

La première réunion de l'Assemblée et la première réunion du Conseil auront lieu sur la convocation du président des États-Unis d'Amérique.

Article 3.

Le Secrétariat permanent est établi au siège de la Société. Il comprend un Secrétaire général, ainsi que les secrétaires et le personnel nécessaires.

Le premier Secrétaire général est désigné dans l'annexe. Par la suite, le Secrétaire général sera nommé par le Conseil avec l'approbation de la majorité de l'Assemblée.

Les secrétaires et le personnel du Secrétariat sont nommés par le Secrétaire général avec l'approbation du Conseil.

Le Secrétaire général de la Société est de droit Secrétaire général de l'Assemblée et du Conseil.

Les dépenses du Secrétariat sont supportées par les Membres de la Société dans la proportion établie pour le Bureau international de l'Union postale universelle.

AMENDEMENTS.

La liste suivante sera insérée à l'annexe au Pacte:

III.

RÉPARTITION DES DÉPENSES DE LA SOCIÉTÉ.

États	Unités à payer
Afrique du Sud	15
Albanie	2
Argentine	35
Australie	15
Autriche	2
Belgique	15
Bolivie	5
Brésil	35
Empire britannique	90
Bulgarie	10

All matters of procedure at meetings of the Assembly or of the Council, including the appointment of Committees to investigate particular matters, shall be regulated by the Assembly or by the Council and may be decided by a majority of the Members of the League represented at the meeting.

The first meeting of the Assembly and the first meeting of the Council shall be summoned by the President of the United States of America.

Article 6.

The permanent Secretariat shall be established at the Seat of the League. The Secretariat shall comprise a Secretary-General and such secretaries and staff as may be required.

The first Secretary-General shall be the person named in the Annex; thereafter the Secretary-General shall be appointed by the Council with the approval of the majority of the Assembly.

The secretaries and staff of the Secretariat shall be appointed by the Secretary-General with the approval of the Council.

The Secretary-General shall act in that capacity at all meetings of the Assembly and of the Council.

The expenses of the Secretariat shall be borne by the Members of the League in accordance with the apportionment of the expenses of the International Bureau of the Universal Postal Union.

AMENDMENT.

That the following shall be inserted in the Annex to the Covenant:

III.

ALLOCATION OF THE EXPENSES OF THE LEAGUE.

States	Units payable
Albania	2
Argentina	35
Australia	15
Austria	2
Belgium	15
Bolivia	5
Brazil	35
British Empire	90
Bulgaria	10
Canada	35

Државе	Јединице
Белија	15
Боливија	5
Бразилија	35
Британска Империја	90
Бугарска	10
Канада	35
Чили	15
Кина	65
Колумбија	10
Коста Рика	2
Куба	10
Данска	10
Шпанија	35
Естонија	5
Финска	5
Француска	90
Грчка	10
Гватемала	2
Хаити	5
Хондурас	2
Индија	65
Италија	65
Јапан	65
Летонија	5
Либериа	2
Литва	5
Луксенбург	2
Никарагуа	2
Норвешка	10
Нова-Зеландија	10
Панама	2
Парагвај	2
Холандија	15
Перу	10
Персија	10

États	Unités à payer	States	Units payable
Canada	35	Chile	15
Chili	15	China	65
Chine	65	Colombia	10
Colombie	10	Costa Rica	2
Costa-Rica	2	Cuba	10
Cuba	10	Czechoslovakia	35
Danemark	10	Denmark	10
Espagne	35	Esthonia	5
Esthonie	5	Finland	5
Finlande	5	France	90
France	90	Greece	10
Grèce	10	Guatemala	2
Guatemala	2	Haiti	5
Haïti	5	Honduras	2
Honduras	2	India	65
Inde	65	Italy	65
Italie	65	Japan	65
Japon	65	Latvia	5
Lettonie	5	Liberia	2
Libéria	2	Lithuania	5
Lituanie	5	Luxemburg	2
Luxembourg	2	Netherlands	15
Nicaragua	2	New Zealand	10
Norvège	10	Nicaragua	2
Nouvelle-Zélande	10	Norway	10
Panama	2	Panama	2
Paraguay	2	Paraguay	2
Pays-Bas	15	Peru	10
Pérou	10	Persia	10
Perse	10	Poland	15
Pologne	15	Portugal	10
Portugal	10	Roumania	35
Roumanie	35	Salvador	2
Salvador	2	Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes	35
Royaume des Serbes, Croates et Slovènes	35	Siam	10
Siam	10	South Africa	15
Suède	15	Spain	35
Suisse	10	Sweden	15
Tchécoslovaquie	35	Switzerland	10
Uruguay	10	Uruguay	10
Venezuela	5	Venezuela	5

Државе	Јединице
Пољска	15
Португалија	10
Румунија	35
Салвадор	2
Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца	35
Сијам	10
Шведска	15
Швајцарска	10
Чехословачка	35
Уругвај	10
Венецуела	5

(Није ступила у важност.)

Последњи одељак члана шестог овога Пакта биће замењен следећим одељком:

«Чланови Лиге сnose Лигине трошкове у сразмери коју Скупштина одреди.»

(Ова је измена добила потребан број ратификација, те је већ ступила у важност.)

Следећи ће одељак бити додат члану шестом измењеног Пакта:

«Подела Лигиних трошкова, изнесена у III додатку, биће примењивана од 1. јануара 1922. год. све до ступања у важност нове поделе, коју Скупштина буде усвојила.»

(Није ступила у важност.)

Члан 7.

**Седиште
и по-
властице.**

Седиште је Лиге у Женеви.

Савет може у сваком тренутку одлучити да га премести у свако друго место.

Сва звања у Лиги или у придодатим надлештвима, подразумевајући ту и Секретаријат, подједнако су приступачна људима и женама.

Le dernier paragraphe de l'article 6 du Pacte sera remplacé par le paragraphe suivant:

«Les dépenses de la Société seront supportées par les Membres de la Société, dans la proportion décidée par l'Assemblée.»

(Cet amendement est déjà entré en vigueur.)

Le paragraphe suivant sera ajouté à l'article 6 du Pacte amendé:

«La répartition des dépenses de la Société figurant à l'annexe 3 sera appliquée du premier janvier 1922, jusqu'à ce qu'une répartition nouvelle adoptée par l'Assemblée soit mise en vigueur.»

That the last paragraph of Article 6 of the Covenant should be replaced by the following paragraph:

«The expenses of the League shall be borne by the Members of the League in the proportion decided by the Assembly.»

(This amendment is already in force.)

That the following paragraph shall be added to Article 6 of the Covenant as amended:

«The allocation of the expenses of the League set out in Annex 3 shall be applied as from January 1st, 1922, until a revised allocation has come into force after adoption by the Assembly.»

Article 7.

The siège de la Société est établi à Genève.

Le Conseil peut à tout moment décider de l'établir en tout autre lieu.

Toutes les fonctions de la Société ou des services qui s'y rattachent, y compris le Secrétariat, sont également accessibles aux hommes et aux femmes.

Les représentants des Membres de la Société et ses agents jouissent dans

Article 7.

The Seat of the League is established at Geneva.

The Council may at any time decide that the Seat of the League shall be established elsewhere.

All positions under or in connection with the League, including the Secretariat, shall be open equally to men and women.

Представници Чланова Лиге и њени службеници уживају у вршењу својих дужности дипломатске привилегије и повластице.

Зграде и земљишта које Лига заузима за своја оделења и састанке неповредими су.

Члан 8.

Ограничење наоружања.

Чланови Лиге признају да одржање мира захтева смањивање народних наоружања на најмању меру потребну за одржање народне безбедности и за извршавање међународних обавеза које налаже заједничка акција.

Савет, водећи рачуна о географском положају и посебним приликама сваке државе, припрема планове за ово смањивање, за разматрање и одлуке разних влада.

Ови планови морају бити бар сваке десете године подвргнути новом испитању и, ако томе има места, ревизији.

Пошто буду усвојени од појединих влада, њима утврђена граница наоружања не може бити прекорачена без пристанка Савета.

Сматрајући да приватна израда муниције и ратног материјала даје маха озбиљним замеркама, Чланови Лиге стављају у дужност Савету да изнађе подесне мере да се отклоне неповољне последице које одатле проистичу, водећи рачуна о потребама Чланова Лиге који нису у могућности да израђују муницију и ратни материјал потребан за њихову безбедност.

Чланови се Лиге обавезују да једни другима саопштавају, на начин најискренији и најпотпунији, све податке који се односе на размену њиховог наоружања, на њихове војне и поморске програме, и на стање њихових индустрија које могу бити искористишћене за рат.

l'exercice de leurs fonctions des privilèges et immunités diplomatiques.

Les bâtiments et terrains occupés par la Société, par ses services ou ses réunions, sont inviolables.

Article 8.

Les Membres de la Société reconnaissent que le maintien de la paix exige la réduction des armements nationaux au minimum compatible avec la sécurité nationale et avec l'exécution des obligations internationales imposée par une action commune.

Le Conseil, tenant compte de la situation géographique et des conditions spéciales de chaque Etat, prépare les plans de cette réduction, en vue de l'examen et de la décision des divers gouvernements.

Ces plans doivent faire l'objet d'un nouvel examen et, s'il y a lieu, d'une révision tous les dix ans au moins.

Après leur adoption par les divers gouvernements, la limite des armements ainsi fixée ne peut être dépassée sans le consentement du Conseil.

Considérant que la fabrication privée des munitions et du matériel de guerre soulève de graves objections, les Membres de la Société chargent le Conseil d'aviser aux mesures propres à en éviter les fâcheux effets, en tenant compte des besoins des Membres de la Société qui ne peuvent pas fabriquer les munitions et le matériel de guerre nécessaires à leur sûreté.

Les Membres de la Société s'engagent à échanger, de la manière la plus franche et la plus complète, tous renseignements relatifs à l'échelle de leurs armements, à leurs programmes militaires et navals et à la condition de celles de leurs industries susceptibles d'être utilisées pour la guerre.

Representatives of the Members of the League and officials of the League when engaged on the business of the League shall enjoy diplomatic privileges and immunities.

The buildings and other property occupied by the League or its officials or by Representatives attending its meetings shall be inviolable.

Article 8.

The Members of the League recognise that the maintenance of peace requires the reduction of national armaments to the lowest point consistent with national safety and the enforcement by common action of international obligations.

The Council, taking account of the geographical situation and circumstances of each State, shall formulate plans for such reduction for the consideration and action of the several Governments.

Such plans shall be subject to reconsideration and revision at least every ten years.

After these plans shall have been adopted by the several Governments, the limits of armaments therein fixed shall not be exceeded without the concurrence of the Council.

The Members of the League agree that the manufacture by private enterprise of munitions and implements of war is open to grave objections. The Council shall advise how the evil effects attendant upon such manufacture can be prevented, due regard being had to the necessities of those Members of the League which are not able to manufacture the munitions and implements of war necessary for their safety.

The Members of the League undertake to interchange full and frank information as to the scale of their armaments, their military, naval and air programmes, and the condition of such of their industries as are adaptable to warlike purposes.

4.) Војно-Поморска Комисија.

Образоваће се једна стална Комисија која ће давати Савету своје мишљење о извршењу одредаба 1. и 8. члана и, у опште, о војним и поморским питањима.

Територијалне и политичке гаранције.

Чланови се Лиге обавезују да ће поштовати и одржавати од сваког спољашњег напада територијалну целину и садашњу политичку независност свију Чланова Лиге. У случају напада, претње или опасности напада, Савет се стара о средствима којима ће се осигурати извршење ове обавезе.

Опасност рата.

Изрично се изјављује да сваки рат или претња ратом, било да непосредно или посредно погађа једног од Лигиних Чланова, интересује целу Лигу и да је она дужна предузети подесне мере за успешно одржање мира између народа. У таквом случају, Главни Секретар одмах сазива Савет на захтев сваког Члана Лиге.

Изјављује се, поред тога, да сваки Члан Лиге има право да, пријатељски, скрене пажњу Скупштине или Савета на сваку околност која, по својој природи, може да поремети међународне односе и која прети да доцније помути мир или слогу међу народима од које зависи мир.

Спорни поступак.

Сви су Чланови Лиге сагласни, ако се између њих појави какав спор који би могао довести до раскида, да га подвргну било поступку арбитраже, било разматрању Савета. Они су још сагласни да ни у ком случају не смеју прибећи рату пре истека рока од три месеца после пресуде арбитра или извештаја Савета.

У свима случајевима предвиђеним овим чланом, пресуда арбитра треба да буде изречена у једном

Члан 9.

Члан 10.

Члан 11.

Члан 12.

Article 9.

Une Commission permanente sera formée pour donner au Conseil son avis sur l'exécution des dispositions des articles 1 et 8, d'une façon générale, sur les questions militaires et navales.

Article 10.

Les Membres de la Société s'engagent à respecter et à maintenir contre toute agression extérieure l'intégrité territoriale et l'indépendance politique présente de tous les Membres de la Société. En cas d'agression, de menace ou de danger d'agression, le Conseil avise aux moyens d'assurer l'exécution de cette obligation.

Article 11.

Il est expressément déclaré que toute guerre ou menace de guerre, qu'elle affecte directement ou non l'un des Membres de la Société, intéresse la Société tout entière et que celle-ci doit prendre les mesures propres à sauvegarder efficacement la paix des nations. En pareil cas, le Secrétaire général convoque immédiatement le Conseil, à la demande de tout Membre de la Société.

Il est, en outre, déclaré que tout Membre de la Société a le droit, à titre amical, d'appeler l'attention de l'Assemblée ou du Conseil sur toute circonstance de nature à affecter les relations internationales et qui menace, par suite, de troubler la paix ou la bonne entente entre nations, dont la paix dépend.

Article 12.

Tous les Membres de la Société conviennent que, s'il s'élève entre eux un différend susceptible d'entraîner une rupture, ils le soumettront soit à la procédure de l'arbitrage, soit à l'examen du Conseil. Ils conviennent encore qu'en aucun cas ils ne doivent recourir à la guerre avant l'expiration d'un délai de trois mois après la sentence des arbitres ou le rapport du Conseil.

Dans tous les cas prévus par cet article, la sentence des arbitres doit être rendue dans un délai raisonnable et le rapport du Conseil doit être établi dans les six

Article 9.

A permanent Commission shall be constituted to advise the Council on the execution of the provisions of Articles I and 8, and on military, naval and air questions generally.

Article 10.

The Members of the League undertake to respect and preserve as against external aggression the territorial integrity and existing political independence of all Members of the League. In case of any aggression, or in case of any threat or danger of such aggression, the Council shall advise upon the means by which this obligation shall be fulfilled.

Article 11.

Any war or threat of war, whether immediately affecting any of the Members of the League or not, is hereby declared a matter of concern to the whole League, and the League shall take any action that may be deemed wise and effectual to safeguard the peace of nations. In case any such emergency should arise, the Secretary-General shall on the request of any Member of the League forthwith summon a meeting of the Council.

It is also declared to be the friendly right of each Member of the League to bring to the attention of the Assembly or of the Council any circumstance whatever affecting international relations which threatens to disturb international peace or the good understanding between nations upon which peace depends.

Article 12.

The Members of the League agree that, if there should arise between them any dispute likely to lead to a rupture, they will submit the matter either to arbitration or to enquiry by the Council, and they agree in no case to resort to war until three months after the award by the arbitrators or the report by the Council.

In any case under this Article the award of the arbitrators shall be made within a reasonable time, and the report of the Council shall be made within six months after the submission of the dispute.

умесном року и извештај Савета треба да буде састављен за шест месеци од дана подношења спора на разматрање.

ИЗМЕНА.

Члан 12 гласиће како следује:

«Сви су Чланови Лиге сагласни, ако се између њих појави какав спор који би могао довести до раскида, да га подвргну било поступку арбитраже или судском решењу, било разматрању Савета. Они су још сагласни да ни у ком случају не смеју прибећи рату пре истека рока од три месеца после арбитражне или судске одлуке, или извештаја Савета.

У свима случајевима предвиђеним овим чланом, одлука мора бити донета у једном умесном року и извештај Савета мора бити састављен за шест месеци од дана подношења спора на разматрање.»

(Ова је измена већ ступила у важност.)

Члан 13.

Чланови су Лиге сагласни, ако се између њих појави какав спор, који по њиховом мишљењу, може бити расправљен арбитражом, а ако исти спор није могуће поволно расправити дипломатским путем, да се целокупно питање подвргне арбитражи.

Сматрају се као спорови који у опште могу бити расправљени арбитражом, они који се односе на тумачење једног уговора, на макоју тачку међународног права, на сваку чињеницу која би, ако се утврди да заиста постоји, значила кршење какве међународне обавезе, или на величину или природу накнаде штете која се има платити за такво кршење.

Арбитражни Суд коме се спор подноси јесте Суд који парничне стране одреде или који је предвиђен у њиховим ранијим Конвенцијама.

Арбитража.

mois à dater du jour où il aura été saisi du différend.

AMENDEMENT.

L'article 12 sera rédigé comme suit:

Article 12.

«Tous les Membres de la Société conviennent que, s'il s'élève entre eux un différend susceptible d'entraîner une rupture, ils le soumettront, soit à la procédure de l'arbitrage ou à un règlement judiciaire, soit à l'examen du Conseil. Ils conviennent encore qu'en aucun cas ils ne doivent recourir à la guerre avant l'expiration d'un délai de trois mois après la décision arbitrale ou judiciaire, ou le rapport du Conseil.

Dans tous les cas prévus par cet article, la décision doit être rendue dans un délai raisonnable, et le rapport du Conseil doit être établi dans les six mois à dater du jour où il aura été saisi du différend.»

(Cet amendement est déjà entré en vigueur.)

AMENDMENT.

Article 12 shall read as follows:

Article 12.

«The Members of the League agree that, if there should arise between them any dispute likely to lead to a rupture, they will submit the matter either to arbitration or judicial settlement or to enquiry by the Council, and they agree in no case to resort to war until three months after the award by the arbitrators or the judicial decision, or the report by the Council.

In any case under this Article the award of the arbitrators or the judicial decision shall be made within a reasonable time, and the report of the Council shall be made within six months after the submission of the dispute.»

(This amendment is already in force.)

Article 13.

Les Membres de la Société conviennent que, s'il s'élève entre eux un différend susceptible, à leur avis, d'une solution arbitrale, et si ce différend ne peut se régler de façon satisfaisante par la voie diplomatique, la question sera soumise intégralement à l'arbitrage.

Parmi ceux qui sont généralement susceptibles de solution arbitrale, on déclare tels les différends relatifs à l'interprétation d'un Traité, à tout point de droit international, à la réalité de tout fait qui, s'il était établi, constituerait la rupture d'un engagement international, ou à l'étendue, ou à la nature de la réparation due pour une telle rupture.

La Cour d'arbitrage à laquelle la cause est soumise, est la Cour désignée par les Parties ou prévue dans leurs Conventions antérieures.

Les Membres de la Société s'engagent à exécuter de bonne foi les sentences rendues et à ne pas recourir à la guerre contre tout Membre de la Société qui s'y conformera. Faute d'exécution de la sen-

Article 13.

The Members of the League agree that whenever any dispute shall arise between them, which they recognise to be suitable for submission to arbitration, and which cannot be satisfactorily settled by diplomacy, they will submit the whole subject-matter to arbitration.

Disputes as to the interpretation of a treaty, as to any question of international law, as to the existence of any fact which if established would constitute a breach of any international obligation, or as to the extent and nature of the reparation to be made for any such breach, are declared to be among those which are generally suitable for submission to arbitration.

For the consideration of any such dispute, the court of arbitration to which the case is referred shall be the court agreed on by the parties to the dispute or stipulated in any convention existing between them.

The Members of the League agree that they will carry out in full good faith

Чланови Лиге обавезују се да ће савесно извршивати изречене пресуде и да неће прибегавати рату против ниједног члана Лиге који их се буде придржавао. У случају неизвршења пресуде, Савет предлаже мере којима ће се осигурати њена примена.

ИЗМЕНА.

«Чланови су Лиге сагласни, ако се међу њима појави какав спор који, по њиховом мишљењу, може бити расправљен арбитражом или судском одлуком, а ако исти спор није могуће расправити дипломатским путем, да се целокупно питање подвргне арбитражи или судском решењу.

Сматрају се као спорови који у опште могу бити расправљени арбитражом или судским решењем, они спорови који се односе на тумачење једног уговора, на макоју тачку међународног права, на сваку чињеницу која би, ако се утврди да заиста постоји, значила раскид какве међународне обавезе, или на величину и природу штете која се има платити за такав раскид.

Спор ће се предати Сталном Суду Међународне Правде или којој било судској власти или Суду који парничне стране одреде или који је предвиђен у њиховим ранијим конвенцијама.

Чланови се Лиге обавезују да ће савесно извршивати изречене пресуде и да неће прибегавати рату против ниједног члана Лиге који их се буде придржавао. У случају неизвршења пресуде, Савет предлаже мере којима ће се осигурати њена примена.»

(Ова је измена већ ступила у важност.)

Члан 14.

5.) Суд Правде.

Савету се ставља у дужност да спреми пројекат о Сталном Суду Међународне Правде и да га поднесе

tence, le Conseil propose les mesures qui doivent en assurer l'effet.

any award that may be rendered, and that they will not resort to war against a Member of the League which complies therewith. In the event of any failure to carry out such an award, the Council shall propose what steps should be taken to give effect thereto.

AMENDEMENT.

«Les Membres de la Société conviennent que, s'il s'élève entre eux un différend susceptible, à leur avis, d'une solution arbitrale ou judiciaire, et si ce différend ne peut se régler de façon satisfaisante par la voie diplomatique, la question sera soumise intégralement à un règlement arbitral ou judiciaire.

Parmi ceux qui sont généralement susceptibles d'une solution arbitrale ou judiciaire, on déclare tels les différends relatifs à l'interprétation d'un traité, à tout point de droit international, à la réalité de tout fait qui, s'il était établi, constituerait la rupture d'un engagement international, ou à l'étendue, ou à la nature de la réparation due pour une telle rupture.

«La cause sera soumise à la Cour permanente de Justice internationale, ou à toute juridiction ou Cour désignée par les Parties ou prévue dans leurs conventions antérieures.

Les Membres de la Société s'engagent à exécuter de bonne foi les sentences rendues, et à ne pas recourir à la guerre contre tout Membre de la Société qui s'y conformera. Faute d'exécution de la sentence, le Conseil propose les mesures qui doivent en assurer l'effet.»

(Cet amendement est déjà entré en vigueur.)

AMENDMENT.

«The Members of the League agree that, whenever any dispute shall arise between them which they recognise to be suitable for submission to arbitration or judicial settlement, and which cannot be satisfactorily settled by diplomacy, they will submit the whole subject-matter to arbitration or judicial settlement.

Disputes as to the interpretation of a treaty, as to any question of international law, was to the existence of any fact which, if established, would constitute a breach of any international obligation, or as to the extent and nature of the reparation to be made for any such breach, are declared to be among those which are generally suitable for submission to arbitration or judicial settlement.

For the consideration of any such dispute, the court to which the case is referred shall be the Permanent Court of International Justice, established in accordance with Article 14, or any tribunal agreed on by the parties to the dispute or stipulated in any convention existing between them.

The Members of the League agree that they will carry out in full good faith any award or decision that may be rendered, and that they will not resort to war against a Member of the League which complies therewith. In the event of any failure to carry out such an award or decision, the Council shall propose what steps should be taken to give effect thereto.»

(This amendment is already in force.)

Article 14.

Le Conseil est chargé de préparer un projet de Cour permanente de Justice internationale et de le soumettre aux

Article 14.

The Council shall formulate and submit to the Members of the League for adoption plans for the establishment of a Per-

Члановима Лиге. Овај Суд биће надлежан за све спорове међународног карактера које му парничне стране буду поднеле. Он ће такође давати саветодавна мишљења о сваком спору и о сваком питању које му упути Савет или Скупштина.

Члан 15.

Улога Савета и Скупштине у случају спора.

Ако се појави између Чланова Лиге какав спор који би могао изазвати раскид и ако исти спор није поднет на арбитражу коју предвиђа члан 13, Чланови су Лиге сагласни да га изнесу пред Савет. За то је довољно да један од њих извести о томе спору Главног Секретара, који предузима мере за потпуну истрагу и испитивање.

У најкраћем року, парничне су стране дужне поднети му експозе о своме спору заједно са свима одговарајућим чињеницама и оправдавајућим документима. Савет може наредити да се они одмах објаве.

Савет се труди да постигне поравнање спора. Ако у томе успе, он објављује, у колико нађе за корисно, један експозе у коме излаже чињенице, потребна објашњења и одредбе поравнања.

Ако спор није могао бити расправљен, Савет саставља и објављује један извештај, изгласан једногласно или већином гласова, како би се сазнале околности спора и решење које он препоручује као најправичније и најподесније за тај случај.

Сваки Члан Лиге који је заступљен у Савету може такође објавити један експозе о чињеницама спора, као и своје властите закључке.

Ако је извештај Савета примљен једногласно, не узимајући у обзир гласање представника парничних страна, Чланови се Лиге обавезују да неће прибећи рату против ниједне Стране која се саобрази закључцима извештаја.

Membres de la Société. Cette Cour connaîtra de tous différends d'un caractère international que les Parties lui soumettront. Elle donnera aussi des avis consultatifs sur tout différend ou tout point dont la saisira le Conseil ou l'Assemblée.

Article 15.

S'il s'élève entre les Membres de la Société un différend susceptible d'entraîner une rupture et si ce différend n'est pas soumis à l'arbitrage prévu à l'article 13, les Membres de la Société conviennent de le porter devant le Conseil. A cet effet, il suffit que l'un d'eux avise de ce différend le Secrétaire général, qui prend toutes dispositions en vue d'une enquête et d'un examen complets.

Dans le plus bref délai, les Parties doivent lui communiquer l'exposé de leur cause avec tous faits pertinents et pièces justificatives. Le Conseil peut en ordonner la publication immédiate.

Le Conseil s'efforce d'assurer le règlement du différend. S'il y réussit, il publie, dans la mesure qu'il juge utile, un exposé relatant les faits, les explications qu'ils comportent et les termes de ce règlement.

Si le différend n'a pu se régler, le Conseil rédige et publie un rapport, voté soit à l'unanimité, soit à la majorité des voix, pour faire connaître les circonstances du différend et les solutions qu'il recommande comme les plus équitables et les mieux appropriées à l'espèce.

Tout membre de la Société représenté au Conseil peut également publier un exposé des faits du différend et ses propres conclusions.

Si le rapport du Conseil est accepté à l'unanimité, le vote des représentants des Parties ne comptant pas dans le calcul de cette unanimité, les Membres de la Société s'engagent à ne recourir à la guerre contre aucune Partie qui se conforme aux conclusions du rapport.

Dans le cas où le Conseil ne réussit pas à faire accepter son rapport par tous ses Membres, autres que les représentants de toute Partie au différend, les Membres de la Société se réservent le droit d'agir comme ils le jugeront nécessaire pour le maintien du droit et de la justice.

Si l'une des Parties prétend, et si le Conseil reconnaît que le différend porte

manent Court of International Justice. The Court shall be competent to hear and determine any dispute of an international character which the parties thereto submit to it. The Court may also give an advisory opinion upon any dispute or question referred to it by the Council or by the Assembly.

Article 15.

If there should arise between Members of the League any dispute likely to lead to a rupture which is not submitted to arbitration as above, the Members of the League agree that they will submit the matter to the Council. Any party to the dispute may effect such submission by giving notice of the existence of the dispute to the Secretary-General, who will make all necessary arrangements for a full investigation and consideration thereof.

For this purpose the parties to the dispute will communicate to the Secretary-General, as promptly as possible, statements of their case with all the relevant facts and papers, and the Council may forthwith direct the publication thereof.

The Council shall endeavour to effect a settlement of the dispute, and, if such efforts are successful, a statement shall be made public giving such facts and explanations regarding the dispute and the terms of settlement thereof as the Council may deem appropriate.

If the dispute is not thus settled, the Council, either unanimously or by a majority vote, shall make and publish a report containing a statement of the facts of the dispute and the recommendations which are deemed just and proper in regard thereto.

Any Member of the League represented on the Council may make public a statement of the facts of the dispute and of its conclusions regarding the same.

If a report by the Council is unanimously agreed to by the Members thereof, other than the Representatives of one or more of the parties to the dispute, the Members of the League agree that they will not go to war with any party to the dispute which complies with the recommendations of the report.

If the Council fails to reach a report which is unanimously agreed to by the Members thereof other than the Representatives of one or more of the parties to

У случају да Савет не успе да његов извештај приме сви његови чланови, изузев представнике Странака у спору, Чланови Лиге задржавају право да поступе како буду нашли да је потребно за одржање права и правде.

Ако једна Страна тврди, и ако Савет призна да се спор односи на једно питање које међународно право оставља искључивој надлежности те Стране, Савет ће то утврдити у једном извештају, не препоручујући никакво решење.

Савет може, у свима случајевима предвиђеним овим чланом, изнети спор пред Скупштину. Исто тако Скупштина се мора бавити спором на молбу једне од парничних страна; ова молба мора бити поднета за четрнаест дана од дана када је спор изнет пред Савет.

У сваком спору поднетом Скупштини, одредбе овог члана и члана 12 које се односе на делатност и власт Савета, примењују се такође на делатност и власт Скупштине. Разуме се да извештај који Скупштина састави са одобрењем представника Лигиних Чланова који су заступљени у Савету и већине осталих Чланова Лиге, са искључењем, у сваком случају, представника Страна, има исто дејство као и извештај Савета једногласно усвојен од његових чланова, осим представника Страна.

ИЗМЕНА.

Први одељак члана 15. гласиће како следује:

«Ако се појави између Чланова Лиге какав спор који би могао изазвати раскид и ако исти спор није подвргнут поступку арбитраже или судском решењу, предвиђеном по члану 13, Чланови су Лиге сагласни да га изнесу пред Савет. За то је довољно да један од њих извести о томе спору Главног Секретара, који предузима све мере за истрагу и потпуно испитивање.»

(Ова је измена ступила у важност.)

sur une question que le droit international laisse à la compétence exclusive de cette Partie, le Conseil le constatera dans un rapport, mais sans recommander aucune solution.

Le Conseil peut, dans tous les cas prévus au présent article, porter le différend devant l'Assemblée. L'Assemblée devra de même être saisie du différend à la requête de l'une des Parties; cette requête devra être présentée dans les quatorze jours à dater du moment où le différend est porté devant le Conseil.

Dans toute affaire soumise à l'Assemblée, les dispositions du présent article et de l'article 12 relatives à l'action et aux pouvoirs du Conseil, s'appliquent également à l'action et aux pouvoirs de l'Assemblée. Il est entendu qu'un rapport fait par l'Assemblée avec l'approbation des Représentants des Membres de la Société représentés au Conseil et d'une majorité des autres Membres de la Société, à l'exclusion, dans chaque cas, des représentants des Parties, a le même effet qu'un rapport du Conseil adopté à l'unanimité de ses Membres autres que les représentants des Parties.

AMENDEMENT.

Le premier alinéa de l'article 15 sera rédigé comme suit:

«S'il s'élève entre les Membres de la Société un différend susceptible d'entraîner une rupture et si ce différend n'est pas soumis à la procédure de l'arbitrage ou à un règlement judiciaire, prévu à l'article 13, les Membres de la Société conviennent de le porter devant le Conseil. A cet effet, il suffit que l'un d'eux avertisse de ce différend le Secrétaire général, qui prend toutes dispositions en vue d'une enquête et d'un examen complet.»

(Cet amendement est déjà entré en vigueur.)

the dispute, the Members of the League reserve to themselves the right to take such action as they shall consider necessary for the maintenance of right and justice.

If the dispute between the parties is claimed by one of them, and is found by the Council to arise out of a matter which by international law is solely within the domestic jurisdiction of that party, the Council shall so report and shall make no recommendation as to its settlement.

The Council may in any case under this Article refer the dispute to the Assembly. The dispute shall be so referred at the request of either party to the dispute, provided that such request be made within fourteen days after the submission of the dispute to the Council.

In any case referred to the Assembly, all the provisions of this Article and of Article 12 relating to the action and powers of the Council shall apply to the action and powers of the Assembly, provided that a report made by the Assembly, if concurred in by the Representatives of those Members of the League represented on the Council and of a majority of the other Members of the League, exclusive in each case of the Representatives of the parties to the dispute, shall have the same force as a report by the Council concurred in by all the Members thereof, other than the Representatives of one or more of the parties to the dispute.

AMENDMENT.

The first paragraph of Article 15 shall read as follows:

«If there should arise between Members of the League any dispute likely to lead to a rupture, which is not submitted to arbitration or judicial settlement in accordance with Article 13, the Members of the League agree that they will submit the matter to the Council. Any party to the dispute may effect such submission by giving notice of the existence of the dispute to the Secretary-General, who will make all necessary arrangements for a full investigation and consideration thereof.»

(This amendment is already in force.)

**Економске
санкције.**

Члан 16.

Ако један Члан Лиге прибегне рату, противно узетим обавезама из чланова 12, 13 и 15, сматраће се *ipso facto* да је извршио ратни чин против свију осталих Чланова Лиге. Ови се обавезују да одмах прекину са њим све трговачке и финансијске везе, да забране све односе између својих држављана и држављана земље која је раскинула Пакт и да обуставе све финансијске, трговачке или личне везе између држављана те земље и држављана сваке друге државе, Члана Лиге или не.

У овом случају, Савет има за задатак да препоручи заинтересованим Владама са којим ће војничким или поморским снагама Чланови Лиге сваки са своје стране допринети војничкој сили одређеној да прибави поштовање обавезама Лиге.

Чланови су Лиге осим тога сагласни да један другом пруже узајамну помоћ у примени економских и финансијских мера које се имају предузети према овом члану да би се свели на најмању меру губитци и незгоде које из тога могу произаћи. Они такође пружају један другом узајамну помоћ да би се одупрли свакој нарочитој мери управљеној против једног од њих од стране државе која крши Пакт. Они предузимају потребне мере за олакшање пролаза кроз њихово земљиште снагама сваког Члана Лиге који учествује у заједничкој акцији да би се прибавило поштовање обавезама Лиге.

Може бити искључен из Лиге сваки Члан који учини кривицу повреде једне од обавеза које проистичу из Пакта. Искључење се изриче гласањем свих осталих Чланова Лиге заступљених у Савету.

ИЗМЕНА.

Последњи део првог одељка члана 16. Пакта гласиће како следује:

«Ови се обавезују да с њим одмах прекину све трговачке или финансијске везе, да забране све

Article 16.

Si un Membre de la Société recourt à la guerre, contrairement aux engagements pris aux articles 12, 13 ou 15, il est *ipso facto* considéré comme ayant commis un acte de guerre contre tous les autres Membres de la Société. Ceux-ci s'engagent à rompre immédiatement avec lui toutes relations commerciales ou financières, à interdire tous rapports entre leurs nationaux et ceux de l'Etat en rupture de Pacte et à faire cesser toutes communications financières, commerciales ou personnelles entre les nationaux de cet Etat et ceux de tout autre Etat, membre ou non de la Société.

En ce cas, le Conseil a le devoir de recommander aux divers gouvernements intéressés les effectifs militaires ou navals, par lesquels les membres de la Société contribueront respectivement aux forces armées destinées à faire respecter les engagements de la Société.

Les Membres de la Société conviennent, en outre, de se prêter l'un à l'autre un mutuel appui dans l'application des mesures économiques et financières à prendre, en vertu du présent article, pour réduire au minimum les pertes et les inconvénients qui peuvent en résulter. Ils se prêtent également un mutuel appui pour résister à toute mesure spéciale dirigée contre l'un d'eux par l'Etat en rupture de Pacte. Ils prennent les dispositions nécessaires pour faciliter le passage à travers leur territoire des forces de tout Membre de la Société qui participe à une action commune pour faire respecter les engagements de la Société.

Peut être exclu de la Société tout Membre qui s'est rendu coupable de la violation d'un des engagements résultant du Pacte. L'exclusion est prononcée par le vote de tous les autres Membres de la Société représentés au Conseil.

AMENDEMENTS.

La dernière partie du premier alinéa de l'article 16 du Pacte sera rédigée comme suit:

«Ceux-ci s'engagent à rompre immédiatement avec lui toutes relations commerciales ou financières, à interdire tous rapports entre les personnes rési-

Article 16.

Should any Member of the League resort to war, in disregard of its covenants under Articles 12, 13 or 15, it shall *ipso facto* be deemed to have committed an act of war against all other Members of the League, which hereby undertake immediately to submit it to the severance of all trade or financial relations, the prohibition of all intercourse between their nationals and the nationals of the Covenant-breaking State, and the prevention of all financial, commercial or personal intercourse between the nationals of the Covenant-breaking State and the nationals of any other State, whether a Member of the League or not.

It shall be the duty of the Council in such case to recommend to the several Governments concerned what military, naval or air force the Members of the League shall severally contribute to the armed forces to be used to protect the Covenants of the League.

The Members of the League agree, further, that they will mutually support one another in the financial and economic measures which are taken under this Article, in order to minimise the loss and inconvenience resulting from the above measures, and that they will mutually support one another in resisting any special measures aimed at one of their number by the Covenant-breaking State, and that they will take the necessary steps to afford passage through their territory to the forces of any of the Members of the League which are co-operating to protect the Covenants of the League.

Any Member of the League which has violated any Covenant of the League may be declared to be no longer a Member of the League by a vote of the Council concurred in by the Representatives of all the other Members of the League represented thereon.

AMENDMENTS.

The latter part of the first paragraph of Article 16 of the Covenant shall read as follows:

«... which hereby undertake immediately to subject it to the severance of all trade or financial relations, the prohibition of all intercourse between per-

односе између личности које станују на њеном земљишту и оних који станују на земљишту државе која је раскинула Пакт и да обуставе све финансијске, трговачке или личне везе између личности које станују на земљишту те државе и оних које станују на земљишту сваке друге државе Члана Лиге или не.»

Други одељак члана 16. гласиће како следује:

«Савету припада да каже своје мишљење о томе да ли постоји раскид Пакта или не. При решавању у Савету по овом питању неће се узимати у обзир гласање Чланова оптужених да су прибегли рату, нити Чланова против којих је овај рат предузет.»

Трећи одељак члана 16. гласиће како следује:

«Савет је дужан да достави свима Члановима Лиге датум за који препоручује да се отпочну принудне економске мере предвиђене овим чланом.»

Четврти одељак члана 16. гласиће како следује:

«Али, ако би Савет сматрао, да би, за извесне Чланове, одлагање ма које од ових мера, за једно одређено време, допринело бољем постизању циља коме се тежило мерама поменутим у претходном ставу, или да је било потребно ради свођења на најмању меру губитака и незгода које би из њих могле произаћи, он би имао право да одлучи одлагање.»

(Горње измене, изгласане 4. октобра 1921. год. од стране II. Лигине Скупштине, још нису ступиле у важност.)

В. Лигина Скупштина донела је 27. септембра 1924. следећу одлуку:

Скупштина, примајући к знању да измена првог одељка члана 16. Пакта, коју је била усвојила у току своје друге сесије, није ступила у важност и изгледа даје

dant sur leur territoire et celles résidant sur le territoire de l'Etat en rupture de Pacte et à faire cesser toutes communications financières, commerciales ou personnelles entre les personnes résidant sur le territoire de cet Etat et celles résidant sur le territoire de tout autre Etat membre ou non de la Société.»

Le second alinéa de l'article 16 sera rédigé comme suit:

«Il appartient au Conseil d'émettre un avis sur le point de savoir s'il y a, ou non, rupture du Pacte. Au cours des délibérations du Conseil sur cette question, il ne sera pas tenu compte du vote des Membres accusés d'avoir eu recours à la guerre et des Membres contre qui cette guerre est entreprise.»

Le troisième alinéa de l'article 16 sera rédigé come suit:

«Le Conseil doit notifier à tous les Membres de la Société la date à laquelle il recommande d'appliquer les mesures de pression économique visées au présent article.»

Le quatrième alinéa de l'article 16 sera rédigé comme suit:

«Toutefois, si le Conseil jugeait que, pour certains Membres, l'ajournement, pour une période déterminée, d'une quelconque de ces mesures, dût permettre de mieux atteindre l'objet visé par les mesures mentionnées dans le paragraphe précédent, ou fût nécessaire pour réduire au minimum les pertes et les inconvénients qu'elles pourraient leur causer, il aurait le droit de décider cet ajournement.»

sons residing in their territory and persons residing in the territory of the Covenant-breaking State, and the prevention of all financial, commercial or personal intercourse between persons residing in the territory of the Covenant-breaking State and persons residing in the territory of any other State, whether a Member of the League or not.»

The second paragraph of Article 16 shall read as follows:

«It is for the Council to give an opinion whether or not a breach of the Covenant has taken place. In deliberations on this question in the Council the votes of Members of the League alleged to have resorted to war and of Members against whom such action was directed shall not be counted.»

The third paragraph of Article 16 shall read as follows:

«The Council will notify to all Members of the League the date which it recommends for the application of the economic pressure under this Article.»

The fourth paragraph of Article 16 shall read as follows:

«Nevertheless, the Council may, in the case of particular Members, postpone the coming into force of any of these measures for a specified period where it is satisfied that such a postponement will facilitate the attainment of the object of the measures referred to in the preceding paragraph, or that it is necessary in order to minimise the loss and inconvenience which will be caused to such Members.»

La 1re Assemblée de la Société a pris, le 27 septembre 1924, la résolution suivante:

AMENDEMENT

à l'article 16, paragraphe I, du Pacte.

L'Assemblée, prenant note de ce que l'amendement à l'article 16, paragraphe I, du Pacte, adopté par elle au cours de sa

The 5th Assembly of the League adopted on September 27th 1924 the following resolution:

AMENDMENT

to Article 16, paragraph I, of the Covenant.

The Assembly, noting that the amendment to Article 16, paragraph I, of the

маха замеркама из којих се може предвидети немогућност њиховог ступања на снагу, и сматрајући према томе да нема више места захтевати њихову ратификацију од осталих Чланова Лиге, усваја, на њихово место, следећу измену чију ратификацију препоручује:

Последњи део првог одељка члана 16. Пакта гласиће како слеђује:

«Ови се обавезују да са њиме одмах прекину све трговачке и финансијске везе, да забране све односе бар између личности настањених на њиховом земљишту и личности настањених на земљишту државе која је раскинула пакт и, осим тога, према своме нахођењу, између својих држављана и држављана земље која је раскинула пакт. Они се такође обавезују да обуставе све финансијске, трговачке и личне везе бар између личности настањених на земљишту те државе и оних које су настањене на земљишту сваке друге државе, било да је ова Члан Лиге или не, и, осим тога, према своме нахођењу, између држављана те државе и оних сваке друге државе, било да је она Члан Лиге или не.»

(Ова измена још није ступила у важност.)

Члан 17.

У случају спора између двеју држава, од којих је само једна Члан Лиге, или од којих ниједна не чини њен саставни део, држава или државе стране Лиги позване су да се потчине обавезама које се намећу њеним Члановима у циљу расправљања спора, под условима које Савет буде оценио за правичне. Ако овај позив буде прихваћен, одредбе чланова 12. и 16. примењују се с ограничењем измена које Савет буде нашао за потребне.

Одмах по слању овог позива, Савет отвара истрагу о околностима спора и предлаже ону меру која му изгледа најбоља и најуспешнија за тај посебни случај.

**Спор
држава
нечла-
нова.**

deuxième session, n'est pas entré en vigueur et paraît donner lieu à des objections faisant prévoir l'impossibilité de son entrée en vigueur, et estimant dès lors qu'il n'y a plus lieu de poursuivre la ratification du dit amendement par d'autres Membres de la Société, adopte en son lieu et place l'amendement suivant, dont elle recommande la ratification:

La dernière partie du premier alinéa de l'article 16 du Pacte sera rédigée comme suit:

«Ceux-ci s'engagent à rompre immédiatement avec lui toutes relations commerciales ou financières, à interdire tous rapports au moins entre les personnes résidant sur leurs territoires et les personnes résidant sur le territoire de l'Etat en rupture de pacte, et en outre, à leur convenance, entre leurs nationaux et ceux de l'Etat en rupture de pacte. Ils s'engagent également à faire cesser toutes communications financières, commerciales ou personnelles, au moins entre les personnes résidant sur le territoire de cet Etat et celles résidant sur le territoire de tout autre Etat, membre ou non de la Société, et, en outre, à leur convenance, entre les nationaux de cet Etat et ceux de tout autre Etat, membre ou non de la Société.»

Article 17.

En cas de différend entre deux Etats, dont un seulement est membre de la Société ou dont aucun n'en fait partie, l'Etat ou les Etats étrangers à la Société sont invités à se soumettre aux obligations qui s'imposent à ses Membres aux fins du règlement du différend, aux conditions estimées justes par le Conseil. Si cette invitation est acceptée, les dispositions des articles 12 à 16 s'appliquent, sous réserve des modifications jugées nécessaires par le Conseil.

Dès l'envoi de cette invitation, le Conseil ouvre une enquête sur les circonstances du différend et propose telle mesure qui lui paraît la meilleure et la plus efficace dans le cas particulier.

Si l'Etat invité, refusant d'accepter les obligations de Membre de la Société, aux

Covenant, which was adopted by the Assembly at its second session, has not entered into force and appears to be open to objections which seem to render its entry into force impossible, and considering accordingly that it is no longer opportune for further Members of the League to ratify the said amendment, adopts in place thereof the following amendment, which it recommends should be ratified:

The latter part of the first paragraph of Article 16 of the Covenant shall read as follows:

«... which hereby undertake immediately to subject it to the severance of all trade or financial relations and to prohibit all intercourse at least between persons resident within their territories and persons resident within the territory of the covenant-breaking State and if they deem it expedient, also between their nationals and the nationals of the covenant-breaking State, and to prevent all financial, commercial or personal intercourse at least between persons resident within the territory of that State and persons resident within the territory of any other State, whether a Member of the League or not, and, if they deem it expedient, also between the nationals of that State and the nationals of any other State whether a Member of the League or not.»

Article 17.

In the event of a dispute between a Member of the League and a State which is not a Member of the League, or between States not Members of the League, the State or States not Members of the League shall be invited to accept the obligations of membership in the League for the purposes of such dispute, upon such conditions as the Council may deem just. If such invitation is accepted, the provisions of Articles 12 to 16 inclusive shall be applied with such modifications as may be deemed necessary by the Council.

Upon such invitation being given, the Council shall immediately institute an enquiry into the circumstances of the dispute and recommend such action as may seem best and most effectual in the circumstances.

Ако позвана држава, одбивши обавезе Члана Лиге у погледу решења спора, прибегне рату против једнога Члана Лиге, одредбе члана 16. биће јој примењене.

Ако обе позване стране одбију да приме обавезе Члана Лиге у циљу решења спора, Савет може предузети све мере и учинити све предлоге за спречавање непријатељстава и за доношење решења сукоба.

Реги- страције уговора.

Члан 18.

Сваки уговор или међународна обавеза закључена од стране једног Члана Лиге мора одмах бити заведена у Секретаријату и публикована чим буде могуће. Ниједан од ових уговора или обавеза неће бити обавезни пре него што буду заведени.

Ревизија уговора.

Члан 19.

Скупштина може, с времена на време, позвати Чланове Лиге да приступе новом испитивању уговора који су постали неприменљиви као и оних међународних ситуација чије би одржање могло довести у опасност светски мир.

Члан 20.

Обавезе несагласне са Пактом.

Чланови Лиге признају, сваки у колико га се тиче, да овај Пакт укида све обавезе или споразуме *inter se* који нису сагласни са његовим прописима и свечано се обавезују да у будуће неће сличне склапати.

Ако је, пре ступања у Лигу, један члан узео на себе обавезе несагласне са прописима Пакта, дужан је одмах предузети све мере да се ослободи тих обавеза.

Члан 21.

Обавезе сагласне са Пактом.

Међународне обавезе, такве као што су уговори о арбитражи и покрајински споразуми, као Монроева доктрина, које обезбеђују одржавање мира, не сматрају се да су противне ниједној одредби овога Пакта.

fin de règlement du différend, recourt à la guerre contre un Membre de la Société, les dispositions de l'article 16 lui sont applicables.

Si les deux Parties invitées refusent d'accepter les obligations de Membre de la Société aux fins de règlement du différend, le Conseil peut prendre toutes mesures et faire toutes propositions de nature à prévenir les hostilités et à amener la solution du conflit.

Article 18.

Tout traité ou engagement international conclu à l'avenir par un Membre de la Société devra être immédiatement enregistré par le Secrétariat et publié par lui aussitôt que possible. Aucun de ces traités ou engagements internationaux ne sera obligatoire avant d'avoir été enregistré.

Article 19.

L'Assemblée peut, de temps à autre, inviter les Membres de la Société à procéder à un nouvel examen des traités devenus inapplicables, ainsi que des situations internationales dont le maintien pourrait mettre en péril la paix du monde.

Article 20.

Les Membres de la Société reconnaissent, chacun en ce qui le concerne, que le présent Pacte abroge toutes obligations ou ententes *inter se* incompatibles avec ses termes et s'engagent solennellement à n'en pas contracter à l'avenir de semblables.

Si, avant son entrée dans la Société, un Membre a assumé des obligations incompatibles avec les termes du Pacte, il doit prendre des mesures immédiates pour se dégager de ces obligations.

Article 21.

Les engagements internationaux, tels que les traités d'arbitrage, et les ententes régionales, comme la doctrine de Monroe, qui assurent le maintien de la paix, ne sont considérés comme incompatibles avec aucune des dispositions du présent Pacte.

If a State so invited shall refuse to accept the obligations of membership in the League for the purposes of such dispute and shall resort to war against a Member of the League, the provisions of Article 16 shall be applicable as against the State taking such action.

If both parties to the dispute, when so invited, refuse to accept the obligations of membership in the League for the purposes of such dispute, the Council may take such measures and make such recommendations as will prevent hostilities and will result in the settlement of the dispute.

Article 18.

Every treaty or international engagement entered into hereafter by any Member of the League shall be forthwith registered with the Secretariat and shall as soon as possible be published by it. No such treaty or international engagement shall be binding until so registered.

Article 19.

The Assembly may from time to time advise the reconsideration by Members of the League of treaties which have become inapplicable and the consideration of international conditions whose continuance might endanger the peace of the world.

Article 20.

The Members of the League severally agree that this Covenant is accepted as abrogating all obligations or understandings *inter se* which are inconsistent with the terms thereof, and solemnly undertake that they will not hereafter enter into any engagements inconsistent with the terms thereof.

In case any Member of the League shall, before becoming a Member of the League, have undertaken any obligations inconsistent with the terms of this Covenant, it shall be the duty of such Member to take immediate steps to procure its release from such obligations.

Article 21.

Nothing in this Covenant shall be deemed to affect the validity of international engagements, such as treaties of arbitration or regional understandings like the Monroe Doctrine, for securing the maintenance of peace.

Члан 22.

**Колони-
јални
мандати.**

Следећа начела примењују се на колоније и области које су, услед рата, престале бити под суверенитетом држава које су дотле њима владале а које су насељене народима који још нису способни да сами собом управљају у нарочито тешким околностима савременог света. Благостање и развитак ових народа чине једну свету мисију цивилизовања и зато приличи унети у овај Пакт гаранције за испуњење ове мисије.

Најбоља метода да се ово начело практично оствари јесте да се старатељство над тим народима повери народима развијеним који су, због својих средстава, свога искуства и свог географског положаја, најбоље у стању да узму на себе ту одговорност и који пристају да је приме: они би то старатељство вршили као мандатори и у име Лиге.

Карактер мандата мора се разликовати према степену развића народа, географском положају територије, њеним економским условима и свима другим сличним околностима.

Извесне заједнице, које су некад припадале Отоманској Царевини, достигле су такав степен развића да се њихов опстанак као самосталних народа може привремено признати, под условом да савети и помоћ једног мандатора руководе њихову управу до тренутка када оне буду способне да саме собом управљају. Жеље тих заједница при избору мандатора морају се најпре узети у обзир.

Степен развића на коме се налазе други народи, нарочито они из Централне Африке, захтева да код њих мандатор узме на себе управу земље под условима који ће, уз забрану злоупотреба, као што је трговина робљем, продаја оружја и алкохола, обезбедити слободу савести и вере, без других ограничења осим оних која може налагати одржавање јавног поретка и добрих обичаја,

Article 22.

Les principes suivants s'appliquent aux colonies et territoires qui, à la suite de la guerre, ont cessé d'être sous la souveraineté des États qui les gouvernaient précédemment et qui sont habités par des peuples non encore capables de se diriger eux-mêmes, dans les conditions particulièrement difficiles du monde moderne. Le bien-être et le développement de ces peuples forment une mission sacrée de civilisation, et il convient d'incorporer dans le présent Pacte des garanties pour l'accomplissement de cette mission.

La meilleure méthode de réaliser pratiquement ce principe est de confier la tutelle de ces peuples aux nations développées qui, en raison de leurs ressources, de leur expérience ou de leur position géographique, sont le mieux à même d'assumer cette responsabilité et qui consentent à l'accepter: elles exerceraient cette tutelle en qualité de Mandataires et au nom de la Société.

Le caractère du mandat doit différer suivant le degré de développement du peuple, la situation géographique du territoire, ses conditions économiques et toutes autres circonstances analogues.

Certaines communautés, qui appartenaient autrefois à l'Empire ottoman, ont atteint un degré de développement tel que leur existence comme nations indépendantes peut être reconnue provisoirement, à la condition que les conseils et l'aide d'un Mandataire guident leur administration jusqu'au moment où elles seront capables de se conduire seules. Les vœux de ces communautés doivent être pris d'abord en considération pour le choix du Mandataire.

Le degré de développement ou se trouvent d'autres peuples, spécialement ceux de l'Afrique centrale, exige que le Mandataire y assume l'administration du territoire à des conditions qui, avec la prohibition d'abus, tels que la traite des esclaves, le trafic des armes et celui de l'alcool, garantiront la liberté de conscience et de religion, sans autres limitations que celles que peut imposer le maintien de l'ordre public et des bonnes mœurs, et l'interdiction d'établir des fortifications ou des bases militaires ou navales et de donner aux indigènes une instruction militaire, si ce n'est pour la police ou la défense du territoire, et qui assureront également aux autres Membres

Article 22.

To those colonies and territories which as a consequence of the late war have ceased to be under the sovereignty of the States which formerly governed them, and which are inhabited by peoples not yet able to stand by themselves under the strenuous conditions of the modern world, there should be applied the principle that the wellbeing and development of such peoples form a sacred trust of civilisation and that securities for the performance of this trust should be embodied in this Covenant.

The best method of giving practical effect to this principle is that the tutelage of such peoples should be entrusted to advanced nations which, by reason of their resources, their experience or their geographical position, can best undertake this responsibility and which are willing to accept it, and that this tutelage should be exercised by them as Mandatories on behalf of the League.

The character of the mandate must differ according to the stage of the development of the people, the geographical situation of the territory, its economic conditions and other similar circumstances.

Certain communities formerly belonging to the Turkish Empire have reached a stage of development where their existence as independent nations can be provisionally recoquired, subject to the rendering of administrative advice and assistance by a Mandatory until such time as they are able to stand alone. The wishes of these communities must be a principal consideration in the selection of the Mandatory.

Other peoples, especially those of Central Africa, are at such a stage that the Mandatory must be responsible for the administration of the territory under conditions which will guarantee freedom of conscience or religion, subject only to the maintenance of public order and morals, the prohibition of abuses, such as the slave trade, the arms traffic and the liquor traffic, and the prevention of the establishment of fortifications or military and naval bases and of military training of the natives for other than police purposes and the defence of territory, and will also secure equal opportunities for the trade and commerce of other Members of the League.

као и забране подизања утврђења, војних и поморских база и давања урођеницима војне обуке, осим ако је то за полицију или одбрану земље, — и који ће и осталим Члановима Лиге обезбедити једнакост у размени и трговини.

Најзад има области, као што су афрички Југо-Запад и извесна острва у јужном Тихом Океану, која услед слабе насељености њеног становништва, своје незнатне површине, своје удаљености од средишта цивилизације, своје географске близине са територијом мандатора, или услед других околности, не би могле бити боље управљане него по законима Мандатора, као саставни део његове територије, под горе предвиђеним гаранцијама у интересу урођеничког становништва.

У свима случајевима Мандатор мора слати Савету годишњи извештај о областима које су му поверене.

Ако ступањ власти, надзора или управе коју има да врши Мандатор није утврђен једном ранијом конвенцијом између Чланова Лиге, Савет ће донети о свима тим тачкама нарочиту одлуку.

Биће одређена једна стална комисија која ће примати и проучавати годишње извештаје Мандатора и давати своје мишљење Савету о свима питањима која се односе на извршење мандата.

Члан 23.

Са ограничењем и у сагласности с одредбама међународних конвенција које сада постоје или које ће се доцније закључити, Чланови Лиге:

- а) трудиће се да обезбеде и одрже правичне и човечне услове рада за човека, жену и децу у својим властитим областима, као и у свима земљама на које се простиру њихове трговачке и индустријске везе, и, у томе циљу, да створе и одрже потребне међународне организације;

**Међу-
народ н
админи-
страције.**

de la Société des conditions d'égalité, pour les échanges et le commerce.

Enfin, il y a des territoires, tels que le Sud-Ouest africain et certaines îles du Pacifique austral, qui, par suite de la faible densité de leur population, de leur superficie restreinte, de leur éloignement des centres de civilisation, de leur contiguïté géographique au territoire du Mandataire, ou d'autres circonstances, ne sauraient être mieux administrés que sous les lois du Mandataire, comme une partie intégrante de son territoire, sous réserve des garanties prévues plus haut dans l'intérêt de la population indigène.

Dans tous les cas le Mandataire doit envoyer au Conseil un rapport annuel concernant les territoires dont il a la charge.

Si le degré d'autorité, de contrôle ou d'administration à exercer par le Mandataire n'a pas fait l'objet d'une Convention antérieure entre les Membres de la Société, il sera expressément statué sur ces points par le Conseil.

Une Commission permanente sera chargée de recevoir et d'examiner les rapports annuels des Mandataires et de donner au Conseil son avis sur toutes questions relatives à l'exécution des mandats.

There are territories, such as South-West Africa and certain of the South Pacific Islands, which, owing to the sparseness of their population, or their small size, or their remoteness from the centres of civilisation, or their geographical contiguity to the territory of the Mandatory, or other circumstances, can be best administered under the laws of the Mandatory as integral portions of its territory, subject to the safeguards above mentioned in the interests of the indigenous population.

In every case of mandate, the Mandatory shall render to the Council an annual report in reference to the territory committed to its charge.

The degree of authority, control or administration to be exercised by the Mandatory shall, if not previously agreed upon by the League, be exercised by the in each case by the Council.

A permanent Commission shall be constituted to receive and examine the annual reports of the Mandatories and to advise the Council on all matters relating to the observance of the mandates.

Article 23.

Sous la réserve, et en conformité des dispositions des Conventions internationales actuellement existantes ou qui seront ultérieurement conclues, les Membres de la Société:

- a) S'efforceront d'assurer et de maintenir des conditions de travail équitables et humaines pour l'homme, la femme et l'enfant sur leurs propres territoires, ainsi que dans tous les pays auxquels s'étendent leurs relations de commerce et d'industrie, et, dans ce but, d'établir et d'entretenir les organisations internationales nécessaires;

Article 23.

Subject to and in accordance with the provisions of international conventions existing or hereafter to be agreed upon, the Members of the League:

- a) Will endeavour to secure and maintain fair and humane conditions of labour for men, women and children, both in their own countries and in all countries to which their commercial and industrial relations extend, and for that purpose will establish and maintain the necessary international organisations;

- b) обавезују се да ће обезбедити правично поступање са урођеничким становништвом у областима под њиховом управом;
- c) стављају Лиги у дужност општи надзор над споразумима који се односе на трговину са женама и децом, на продају опијума и других шкодљивих лекарија;
- d) стављају Лиги у дужност општи надзор над трговином с оружјем и муницијом са земљама где је овај надзор неопходан у општем интересу;
- e) предузме потребне мере за обезбеђење и одржање слободе саобраћаја и промета као и за правично поступање са трговином свију Чланова Лиге, с тим да се имају узети у обзир нарочите потребе опустошених крајева за време рата 1914. до 1918. год.;
- f) трудиће се да предузимају мере међународног карактера за спречавање и сузбијање болести.

Члан 24.

Међународни бирои.

Сви међународни бирои раније установљени на основу заједничких уговора биће, с ограничењем пристанка страна Уговорница стављени под власт Лиге. Сви остали међународни бирои и све комисије за решавање питања међународног интереса које се буду доцније установиле ставиће се под власт Лиге.

За сва питања међународног интереса решена општим конвенцијама, али која нису стављена под надзор Комисија или међународних бироа, Лигин је Секретаријат дужан, ако то Стране Уговорнице захтевају и Савет на то пристане, да прикупи и разда сва корисна обавештења и да пружи сваку потребну или жељену потпору.

Савет може одлучити да се у издатке Секретаријата унесу и издаци сваког бироа или комисије стављене под власт Лиге.

- b) S'engagent à assurer le traitement équitable des populations indigènes dans les territoires soumis à leur administration;
 - c) Chargent la Société du contrôle général des accords relatifs à la traite des femmes et des enfants, du trafic de l'opium et autres drogues nuisibles;
 - d) Chargent la Société du contrôle général du commerce des armes et des munitions avec les pays où le contrôle de ce commerce est indispensable à l'intérêt commun;
 - e) Prendront les dispositions nécessaires pour assurer la garantie et le maintien de la liberté des communications et du transit, ainsi qu'un équitable traitement du commerce de tous les Membres de la Société, étant entendu que les nécessités spéciales des régions dévastées pendant la guerre 1914-1918 devront être prises en considération;
 - f) S'efforceront de prendre des mesures d'ordre international pour prévenir et combattre les maladies.
- b) Undertake to secure just treatment of the native inhabitants of territories under their control;
 - c) Will entrust the League with the general supervision over the execution of agreements with regard to the traffic in women and children and the traffic in opium and other dangerous drugs;
 - d) Will entrust the League with the general supervision of the trade in arms and ammunition with the countries in which the control of this traffic is necessary in the common interest;
 - e) Will make provision to secure and maintain freedom of communications and of transit and equitable treatment for the commerce of all Members of the League. In this connection, the special necessities of the regions devastated during the war of 1914-1918 shall be borne in mind;
 - f) Will endeavour to take steps in matters of international concern for the prevention and control of disease.

Article 24.

Tous les bureaux internationaux antérieurement établis par traités collectifs seront, sous réserve de l'assentiment des Parties, placés sous l'autorité de la Société. Tous autres bureaux internationaux et toutes commissions pour le règlement des affaires d'intérêt international qui seront créés ultérieurement seront placés sous l'autorité de la Société.

Pour toutes questions d'intérêt international réglées par des Conventions générales, mais non soumises au contrôle de Commissions ou de bureaux internationaux, le Secrétariat de la Société devra, si les Parties le demandent et si le Conseil y consent, réunir et distribuer toutes informations utiles et prêter toute l'assistance nécessaire ou désirable.

Le Conseil peut décider de faire rentrer dans les dépenses du Secrétariat celles de tout bureau ou Commission placées sous l'autorité de la Société.

Article 24.

There shall be placed under the direction of the League all international bureaux already established by general treaties if the parties to such treaties consent. All such international bureaux and all commissions for the regulation of matters of international interest hereafter constituted shall be placed under the direction of the League.

In all matters of international interest which are regulated by general conventions but which are not placed under the control of international bureaux or commissions, the Secretariat of the League shall, subject to the consent of the Council and if desired by the parties, collect and distribute all relevant information and shall render any other assistance which may be necessary or desirable.

The Council may include as part of the expenses of the Secretariat the expenses of any bureau or commission which is placed under the direction of the League.

Члан 25.

**Црвени
Крст.**

Чланови Лиге обавезују се да ће подстицати и потпомагати оснивање и сарадњу добровољних народних организација Црвеног Крста, прописно овлашћених, којима је циљ поправка здравља, предохрана против болести и ублажавање патњи у свету.

Члан 26.

**Измене
Пакта.**

Измене овога Пакта ступиће у важност одмах по њиховој ратификацији од стране Чланова Лиге, чији представници састављају Савет, и од стране већине оних чији представници сачињавају Скупштину.

Сваки је Члан Лиге слободан не примити измене учињене Пакту, у ком случају он престаје бити Чланом Лиге.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ.

Први одељак члана 26. Пакта замењује се следећим ставом:

«Измене овога Пакта, чији текст буде изгласала Скупштина већином од три четвртине гласова, међу којима се морају налазити гласови свију Чланова Савета заступљених на скупу, ступиће у важност чим их буду ратификовали Чланови Лиге чији су представници састављали Савет у времену гласања, и већине Чланова чији представници сачињавају Скупштину.»

После првог одељка члана 26. додаће се нов одељак који ће гласити као слеђује:

«Ако за двадесет и два месеца по гласању у Скупштини није прикупљен захтевани број ратификација, одлука о изменама губи важност.»

Други одељак члана 26. замењује се са два следећа одељка:

«Главни Секретар извештава Чланове о ступању у важност једне измене.

Article 25.

Les Membres de la Société s'engagent à encourager et favoriser l'établissement et la coopération des Organisations volontaires nationales de la Croix-Rouge, dûment autorisées, qui ont pour objet l'amélioration de la santé, la défense préventive contre la maladie et l'adoucissement de la souffrance dans le monde.

Article 26.

Les amendements au présent Pacte entreront en vigueur dès leur ratification par les Membres de la Société, dont les représentants composent le Conseil, et par la majorité de ceux dont les représentants forment l'Assemblée.

Tout Membre de la Société est libre de ne pas accepter les amendements apportés au Pacte, auquel cas il cesse de faire partie de la Société.

AMENDEMENTS.

Le premier alinéa de l'article 26 du Pacte sera remplacé par le texte suivant:

«Les amendements au présent Pacte dont le texte aura été voté par l'Assemblée à la majorité des trois quarts, parmi lesquels doivent figurer les voix de tous les Membres du Conseil représentés à la réunion, entrèrent en vigueur dès leur ratification par les Membres de la Société dont les représentants composaient le Conseil lors du vote, et par la majorité de ceux dont les représentants forment l'Assemblée.»

Après le premier alinéa de l'article 26 il sera ajouté un alinéa qui sera rédigé comme suit:

«Si dans les vingt-deux mois qui suivent le vote de l'Assemblée, le nombre de ratifications requis n'a pas été réuni, la résolution d'amendement reste sans effet.»

Le deuxième alinéa de l'article 26 actuel sera remplacé par les deux alinéas suivants:

«Le Secrétaire général informe les Membres de l'entrée en vigueur d'un amendement.

Article 25.

The Members of the League agree to encourage and promote the establishment and co-operation of duly authorised voluntary national Red Cross organisations having as purposes the improvement of health, the prevention of disease and the mitigation of suffering throughout the world.

Article 26.

Amendments to this Covenant will take effect when ratified by the Members of the League whose Representatives compose the Council and by a majority of the Members of the League whose Representatives compose the Assembly.

No such amendment shall bind any Member of the League which signifies its dissent therefrom, but in that case it shall cease to be a Member of the League.

AMENDMENTS.

The first paragraph of Article 26 of the Covenant shall be replaced by the following text:

«Amendments to the present Covenant the text of which shall have been voted by the Assembly on a three-fourths majority, in which there shall be included the votes of all the Members of the Council represented at the meeting, will take effect when ratified by the Members of the League whose Representatives composed the Council when the vote was taken and by the majority of those whose Representatives form the Assembly.»

A paragraph reading as follows shall be added after the first paragraph of Article 26:

«If the required number of ratifications shall not have been obtained within twenty-two months after the vote of the Assembly, the proposed amendment shall remain without effect.»

The second paragraph of the present Article 26 shall be replaced by the two following paragraphs:

«The Secretary-General shall inform the Members of the taking effect of an amendment.»

Сваки Члан Лиге који дотле није ратификовао измену слободан је у току године доставити Главном Секретару своје одбијање да их прими. У том случају он престаје бити Чланом Лиге.»

(Горње измене, изгласане 4. октобра 1921. од стране II. Лигине Скупштине, још нису ступиле у важност.)

Tout Membre de la Société qui n'a pas à ce moment ratifié l'amendement est libre de notifier dans l'année au Secrétaire général son refus de l'accepter. Il cesse, en ce cas, de faire partie de la Société.»

«Any Member of the League which has not at that time ratified the amendment is free to notify the Secretary-General within a year of its refusal to accept it, but in that case it shall cease to be a Member of the League.»

ДОДАТАК ПАКТУ.

I. ЧЛАНОВИ ОСНИВАЧИ ЛИГЕ НАРОДА, ПОТПИСНИЦИ УГОВОРА О МИРУ.

Сједињене Америчке Државе	Кина	Никарагуа
Белгија	Куба	Панама
Боливија	Еквадор	Перу
Бразилија	Француска	Пољска
Британска Империја	Грчка	Португалија
Јужна Африка	Гватемала	Румунија
Аустралија	Хаити	Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца
Канада	Хеџас	Сиам
Индија	Хондурас	Ческословачка
Нова-Зеландија	Италија	Уругвај
	Јапан	
	Либерија	

ДРЖАВЕ ПОЗВАТЕ ДА ПРИСТУПЕ ПАКТУ.

Аргентина	Норвешка	Шведска
Чили	Парагвај	Швајцарска
Колумбија	Холандија	Венецуела
Данска	Персија	
Шпанија	Салвадор	

II. ПРВИ ГЛАВНИ СЕКРЕТАР ЛИГЕ НАРОДА.

Сер Џејмс Ђерик Драмонд.

ANNEXE AU PACTE.

I. Membres originaires de la Société des Nations, signataires du Traité de Paix.

Etats-Unis d'Amérique	Haïti
Belgique	Hedjaz
Bolivie	Honduras
Brésil	Italie
Empire britannique	Japon
Afrique du Sud	Libéria
Australie	Nicaragua
Canada	Panama
Inde	Pérou
Nouvelle-Zélande	Pologne
Chine	Portugal
Cuba	Roumanie
Equateur	Royaume des Serbes, Croates et Slovénes
France	Siam
Grèce	Tchécoslovaquie
Guatemala	Uruguay

Etats invités à accéder au Pacte.

Argentine	Pays-Bas
Chili	Perse
Colombie	Salvador
Danemark	Suède
Espagne	Suisse
Norvège	Venezuela
Paraguay	

II. Premier Secrétaire général de la Société des Nations.

L'honorable sir James Eric Drummond,
K. C. M. G., C. B.

ANNEX

I. Original Members of the League of Nations, Signatories of the Treaty of Peace.

America, United States of	Haiti
Belgium	Hedjaz
Bolivia	Honduras
Brazil	Italy
British Empire	Japan
Australia	Liberia
Canada	Nicaragua
India	Panama
New Zealand	Peru
South Africa	Poland
China	Portugal
Cuba	Roumania
Czechoslovakia	Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes
Ecuador	Siam
France	Uruguay
Greece	
Guatemala	

States invited to accede to the Covenant.

Argentine Republic	Persia
Chile	Salvador
Colombia	Spain
Denmark	Sweden
Netherlands	Switzerland
Norway	Venezuela
Paraguay	

II. First Secretary-General of the League of Nations.

The Hon. Sir James Eric Drummond,
K. C. M. G., C. B.

ДОДАТАК I.

**ДРЖАВЕ ПРИМЉЕНЕ У ЛИГУ НАРОДА НА ПРВОЈ
СКУПШТИНИ (1920).**

Албанија
Аустрија

Бугарска
Коста-Рика

Финска
Луксембург

**ДРЖАВЕ ПРИМЉЕНЕ У ЛИГУ НАРОДА НА ДРУГОЈ
СКУПШТИНИ (1921).**

Естонија

Летонија

Литва

**ДРЖАВА ПРИМЉЕНА У ЛИГУ НАРОДА НА ТРЕЋОЈ
СКУПШТИНИ (1922).**

Мађарска

**ДРЖАВЕ ПРИМЉЕНЕ У ЛИГУ НАРОДА НА
ЧЕТВРТОЈ СКУПШТИНИ (1923).**

Слободна Држава Ирска

Етиопија

**ДРЖАВА ПРИМЉЕНА У ЛИГУ НАРОДА НА ПЕТОЈ
СКУПШТИНИ (1924).**

Република Доминико

Данас Лигу састављају свега педесет и пет Чланова.

ДОДАТАК II.

**КРАТАК ПРЕГЛЕД ОРГАНА ЛИГЕ НАРОДА И
ЊИХОВИХ НАДЛЕЖНОСТИ.**

35004

Први састанак Савета:
у Паризу, 16. јануара 1920.

37^{ти} састанак Савета:
у Женеви, 7. децембра 1925.

ЛИГА НАРОДА.

Версаљски Уговор о Миру. — Члан 1 до 26. — Ступила на снагу 10. јануара 1920.

Седиште у Женеви.

Скупштина.

Састаје се сваке године првог понедеоника месеца септембра. Свака држава-члан шаље три делегата а располаже само са једним гласом. По Лигином Пакту Скупштина је надлежна за свако питање које улази у сферу Лигине делатности или које доводи светски мир у питање. Скупштина је једина надлежна да доноси одлуке о буџетским питањима. — Дели се у шест Комисија: правну, техничку, за наоружање, финансијску, социјалну и политичку.

Сталан Суд Међународне Правде.

Установљен чланом 14 Лигиног Пакта и једном одлуком Лигине Прве Скупштине. Освећен у јануару 1922., он је независан од Арбитражног Суда који су установиле Хашке Конвенције од 1899. и 1907. — Налази се у Хагу. — Састављен је од 15 чланова: 11 судија и 4 заменика. Судије су потпуно независне. При њиховом се избору води рачуна о личним способностима и о народности. — Суд је надлежан за сва питања која му поднесу заинтересоване стране и за све случајеве које предвиђају међународни уговори и конвенције. — Суд не изриче само пресуде, он даје и саветодавна мишљења на захтев Савета и Скупштине. — Неке су државе признале обавезну надлежност суда. — Суд се састаје једанпут годишње: 15. јуна и у ванредне састанке кад год се за њих укаже потреба.

Савет.

Састављају га четири стална члана (представници Француске, Вел. Британије, Италије и Јапана) и шест изборних (бира их Скупштина у својој средини већином од две трећине присутних држава-чланова). Сваки члан Савета располаже само једним гласом. Свака држава-члан Лиге може да пошаље у Савет свог представника кад год Савет расправља о питањима која нарочито интересују дотичну државу. Састаје се 4 пута годишње.

Главни Секретаријат.

Сталан помоћни орган Савета, Скупштине и разних Лигиних Комисија. Припрема рад Лигиних састанака, води записнике, извршује донете одлуке. Према чл. 18 Лигиног Пакта, главни Секретаријат прима на регистровање све уговоре, конвенције, итд. које му државе у том циљу поднесу. — Налази се у Женеви.

Међународна Организација Рада.

Установљена XIII тим делом Версаљског Уговора. Има три органа: 1. Међународна Конференција на којој су заступани сви Лигини чланови и Немачка. Свака држава шаље четири делегата од којих двојица заступају владу, један послодавце и један радничке организације. Конференција се састаје једанпут годишње. 2. Управни савет, састављен од 24 представника индустријски најразвијенијих држава, састаје се сваких 2—3 месеца. 3. Међународни Биро Рада. Сталан орган, сличан Главном Секретаријату. — Међународна Организација Рада спрема радничке конвенције које се затим подносе у свакој држави надлежним органима за ратификацију. — Налази се у Женеви.

Техничке
Организације.

Организација за Саобраћај и Промет. — Циљ: да изучава и предлаже погодне мере за осигурање слободе саобраћаја и промета; да помаже Лигу у примени извесних одредаба Версаљског Уговора; да спрема међународне конференције за саобраћај и промет и да извршава одлуке које оне буду донеле. Организацију сачињавају: 1.) Међународна Конференција за саобраћај и промет; 2.) Саветодавна техничка комисија.

Сталне
Саветодавне
Комисије.

Економско-Финансијска Организација. — Циљ: да Лигу саветује: а) у примењивању одлука Бриселске Економско-Финансијске Конференције; б) у припремању дневног реда за идућу економско-финансијску Конференцију; в) у изучавању економско-финансијских проблема које јој поднесе Савет. Хигијенска Организација. — Циљ: да даје савете у хигијенским питањима, да организује размену обавештавања, да ствара тешње везе између појединих хигијенских одељења разних држава, да сарађује са Друштвима Црвеног Крста итд. Хигијенска Организација, као и све остале Лигине техничке организације, састоји се из једног саветодавног органа, из једног одбора и једног секретаријата. Међународни Биро за Јавну Хигијену служи јој за саветодавни орган.

Привремене
Саветодавне
Комисије.

Стална Комисија за Мандате. — Циљ: да прима и изучава годишње извештаје које Лиги подносе државе старатељке и да даје своје мишљење о свима питањима која се односе на извршење мандата.

Стална Саветодавна Комисија за војна, поморска и ваздушна питања. — Циљ: да даје Савету своје мишљење о одредбама које се налазе у члановима 1-8 Лигиног Пакта и уопште о свима војним, поморским и ваздушним питањима.

Комисија за Трговину Опиијумом и другим отровима. — Циљ: да сходно 13-ом члану Лигиног Пакта, који поверава Лиги надзор над Хашком Конвенцијом о трговини опијумом и осталим отровима, сузбија злоупотребу и да регулише трговину опијумом.

Комисија за сузбијање трговине Белим Робљем. — Циљ: да даје Савету своје мишљење о начину како да се спречи трговина белим робљем. Општи надзор Уговора који се односе на ову трговину поверен је, сходно 23-ем члану Пакта, Лиги Народа.

Привремена Мешовита Комисија за Смањивање Наоружања. — Циљ: да спрема и подноси Савету извештаје и предлоге о смањењу наоружања. Комисија се састоји из политичара, стручњака и представника радника и послодаваца.

Комисија за измене Пакта. — Циљ: да изучава предлоге за измену Лигиног Пакта.

Комисија за Умну Сарадњу. — Циљ: да даје мишљење Савету како да се оствари међународна умна сарадња.

Комисија за заштиту жена и деце на Блиском Истоку. — Под управом Лиге Народа, а уз сарадњу Високих Комесара Француске, Енглеске и Италије. Има за циљ, да олакша повратак изгнаних жена и деце у Турску и околне земље.

Високи Комесаријат за избеглице. — Савет је наименовао једног Високог Комесара, да се стара о смештању руских избеглица које се налазе у иностранству, а нарочито оних из Цариграда, у земље које су вољне да их приме и у којима постоје могућности за зараду. Савет је одобрио, да се установи и једна независна канцеларија која има да се бави смештањем грчких избеглица из Мале Азије.

Управна Комисија Сарског Басена. — Ову је комисију наименовао Савет, да, сходно Версаљском Уговору, управља Сарском покрајином за време од 15 година, то јест до плебисцита 1933. Ова Комисија редовно подноси Савету извештаје о свом раду.

Високи Комесар Слободног Града Данцига. — Версаљски Уговор ставља Лигином Савету у надлежност, да именује Високог Комесара чији је главни задатак да изравна спорове између Данцига и Пољске.

Генерални Комесаријат у Бечу. — На основу Женевског Протокола од 4ог октобра 1922., Савет је поставио једног свог представника, чији је задатак да се стара о финансијској обнови Аустрије.

Генерални Комесаријат у Будимпешти. — На основу Женевског Протокола од 15ог марта 1924., Савет је наименовао једног свог представника, чији је задатак да се стара о финансијској обнови Мађарске.

Административна
питања.

ДОДАТАК III.

СПИСАК ДРЖАВА-ЧЛАНОВА ЛИГЕ НАРОДА.¹

Абисинија	Шпанија	Нова Зеландија
Јужна Африка	Естонија	Панама
Албанија	Финска	Парагвај
Аргентина	Француска	Перу
Аустралија	Грчка	Персија
Аустрија	Гватемала	Пољска
Белгија	Хаити	Португалија
Боливија	Холандија	Румунија
Бразилија	Хондурас	Сан Салвадор
Британска Империја	Маџарска	Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца
Бугарска	Индија	Сијам
Канада	Слободна Држава Ирска	Шведска
Чили	Италија	Швајцарска
Кина	Јапан	Чехословачка
Колумбија	Летонија	Уругвај
Коста-Рика	Либериа	Венецуела
Куба	Литва	
Данска	Луксембург	
Република Доминико	Никарагуа	
	Норвешка	

Свега 55.

ДОДАТАК IV.

СПИСАК ДРЖАВА-ЧЛАНОВА ЛИГИНОГ САВЕТА.¹

Белгија	Шпанија	Шведска
Бразилија	Француска (стално)	Чехословачка
Британска Империја (стално)	Италија (стално)	Уругвај
	Јапан (стално)	

Свега 10.

¹ По званично усвојеном азбучном реду на француском језику.